

การสร้างเรื่องเล่าเชิงบวก ด้านสิทธิสุขภาพทางเพศและ อนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ใน ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก:

ชุดเครื่องมือเพื่อสนับสนุนนักกรณรงค์และ
พันธมิตร

สารบัญ

สรุปสาระสำคัญ	4
บทนำ	6
เรากำลังเผชิญหน้ากับอะไร? เรื่องเล่าที่มุ่งโจมตีสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR)	9
เรื่องเล่าเชิงบวก	14
‘ใครสักคนที่คุณรัก’	16
‘ครอบครัวที่หลากหลายของเรา’	20
‘ความปลอดภัย’	22
‘ชุมชนของเรา’	24
บทสรุป	28
ภาคผนวก: แหล่งข้อมูลสำหรับปรับใช้เครื่องมือชุดนี้ด้วยตัวเอง	29

สรุปสาระสำคัญ

ชุดเครื่องมือนี้จัดทำขึ้นเพื่อผลักดัน “เรื่องเล่าเชิงบวก” ในการสนับสนุนสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) โดยรวบรวมจากบทเรียนและประสบการณ์ของนักกรณรงค์และนักขับเคลื่อนทั่วภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

ชุดเครื่องมือนี้เหมาะกับใคร?

หากคุณทำงานเพื่อขับเคลื่อนสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) รวมถึงสิทธิในเนื้อตัวร่างกาย และพบความท้าทายจากการต่อต้านด้วยเรื่องเล่าที่เป็นอันตราย ชุดเครื่องมือนี้ออกแบบมาสำหรับคุณ ไม่ว่าคุณจะสื่อสารผ่านการพูดคุยสนทนา การทำงานชุมชน หรือการพัฒนาเนื้อหาผ่านช่องทางต่างๆ และไม่ว่าคุณจะทำในระดับรากหญ้าหรือในระดับการผลักดันนโยบายร่วมกับภาคีเครือข่าย คุณจะพบแนวคิดที่มีประโยชน์และสามารถนำไปปรับใช้ในบริบทของคุณตามประสบการณ์ของเพื่อนร่วมงานของคุณ

ชุดเครื่องมือนี้พัฒนาขึ้นจากอะไร?

ชุดเครื่องมือนี้พัฒนาจากการวิจัยด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ภาษา และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างสร้างสรรค์ โดยมุ่งเน้นความเชื่อมโยงระหว่างเรื่องเล่าสาธารณะและผลกระทบด้านนโยบาย เราติดตามเรื่องเล่าในทุกๆ ที่ที่มีการถกเถียงสาธารณะ ทั้งจากสื่อกระแสหลัก การปราศรัยในรัฐสภาที่แสดงให้เห็นว่าเรื่องเล่าเหล่านี้มีอิทธิพลต่อผู้กำหนดนโยบายอย่างไร ไปจนถึงวิดีโอ ยูทูป พอดแคสต์ และความคิดเห็นออนไลน์ที่ทำให้เข้าใจว่าเรื่องเล่าเหล่านี้แพร่กระจายผ่านการสนทนาในพื้นที่สาธารณะอย่างไร

ชุดเครื่องมือนี้ใช้อย่างไร?

คุณสามารถอ่านสรุปการวิเคราะห์เรื่องเล่าที่เป็นอันตรายที่เรากำลังต่อสู้ หรือข้ามไปที่เรื่องเล่าเชิงบวก 4 เรื่องได้เลย ซึ่งมีตัวอย่างข้อความสั้นๆ และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่อยากเชิญชวนให้คุณนำไปเป็นจุดเริ่มต้นในการปรับใช้กับบริบทของคุณ

บทนำ

ชุดเครื่องมือนี้ริเริ่มโดย Asia Pacific Alliance for Sexual and Reproductive Health and Rights, International Planned Parenthood Federation East & South East Asia Oceania Region (IPPF ESEOR) และ FP2030 Asia - Pacific Hub โดยความร่วมมือกับสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย (สวท.) เพื่อสนับสนุนการสร้างเรื่องเล่าเชิงบวกในการทำงานขับเคลื่อนสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) รวมถึงการเข้าถึงวิธีการคุมกำเนิดสมัยใหม่ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยเฉพาะในกลุ่มชายขอบและกลุ่มที่ถูกละเลย

ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก พบว่ากระแสต่อต้านสิทธิและต่อต้านความเสมอภาคทางเพศที่เผยแพร่โดยหน่วยงานและองค์กรต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างน่าเป็นห่วง การมีเรื่องเล่าใหม่ ๆ จึงจำเป็นสำหรับคนทำงานเพื่อใช้ในการเข้าถึงชุมชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายทั่วภูมิภาคเพื่อสร้างความเข้าใจ การยอมรับความแตกต่าง และการสนับสนุนผู้คนและสิทธิในเนื้อตัวร่างกายของพวกเขา

ชุดเครื่องมือนี้มุ่งเน้นไปที่ ข้อเสนอแนะต่อการ “ขยับการถกเถียงในสังคม” ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการสนับสนุนสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) มากกว่าวิธีการโน้มน้าวผู้กำหนดนโยบายโดยตรงหรือการใช้ภาษาเชิง

เทคนิคในการกำหนดนโยบาย การริเริ่มครั้งนี้นับเป็นก้าวแรกของการสร้างเรื่องเล่าอย่างไรก็ตาม ชุดเครื่องมือนี้ยังมีข้อจำกัดในด้านขอบเขตและลำดับความสำคัญ:

- เอเชียและแปซิฟิกเป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลายและซับซ้อน ก่อให้เกิดมุมมองที่เป็นเอกลักษณ์ เครื่องมือชุดนี้ไม่ได้ตั้งใจให้เป็นการสำรวจที่ครอบคลุมหรือเสนอแนวทางแก้ไขแบบเหมารวม แต่จะเน้นตัวอย่างเล็กๆ ของวาทกรรมในสังคมเรื่องสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) จากบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างหลากหลายที่ส่งผลกระทบต่อประสบการณ์ของแต่ละบุคคล
- เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องยอมรับความหลากหลายทางภาษาในภูมิภาคนี้ ซึ่งแต่ละภาษามีบริบททางวัฒนธรรมและความหมายที่เป็นเอกลักษณ์ อย่างไรก็ตาม โครงการนี้มีข้อจำกัดจากการใช้กรอบภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจไม่สามารถจับความละเอียดอ่อนของภาษาถิ่นและมุมมองท้องถิ่นได้อย่างครบถ้วน ข้อจำกัดนี้จึงเน้นย้ำถึงความจำเป็นของการสนทนาต่อเนื่องและการทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อให้มั่นใจว่าการพูดคุยเรื่องสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) มีความสอดคล้องและเข้าถึงได้สำหรับทุกคน

ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology)

ชุดเครื่องมือนี้พัฒนาขึ้นจากการวิจัยและความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์กับพันธมิตรทั่วทั้งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ดังนี้

- **การสัมภาษณ์เชิงลึก (Elicitation interviews)** กับผู้เชี่ยวชาญและพันธมิตร 12 คน ทั้งนักวิจัย องค์กรภาคประชาสังคมในชุมชน และนักทรงร่งค์ทางศาสนา จุดประสงค์หลักของการสัมภาษณ์คือการทำความเข้าใจภูมิทัศน์ของเรื่องเล่าที่เกี่ยวกับสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ในบริบทต่างๆ ผลกระทบของเรื่องเล่าต่อยุทธศาสตร์การทำงานและกลุ่มเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์ เรื่องเล่าใดบ้างที่ต่อต้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ซึ่งเป็นอันตราย และเรื่องเล่าเชิงบวกอะไรบ้างที่พันธมิตรเคยพยายามเผยแพร่หรืออยากลองใช้ในอนาคต
- **การวิเคราะห์ภาษาจากแหล่งข้อมูลกว่า 35 แหล่ง** รวมถึงคำปราศรัยทางการเมือง ข้อความในบทความหนังสือพิมพ์ พอดแคสต์ และความคิดเห็นบนโซเชียลมีเดีย เพื่อให้มั่นใจว่าการวิเคราะห์และแนวทางตอบโต้ที่สร้างสรรค์นั้นอิงอยู่บนตัวอย่างจริงจากทั่วภูมิภาค สิ่งสำคัญคือการวิเคราะห์นี้ไม่เพียงพิจารณาเรื่องเล่าที่เป็นอันตรายเท่านั้น แต่ยังดูตัวอย่างเรื่องเล่าเชิงบวกที่พันธมิตรพยายามเผยแพร่ด้วย เพราะเป้าหมายประสงค์คือการค้นหาองค์ประกอบทางภาษาเพื่อนำไปใช้ในขั้นตอนการสร้างสรรค ไม่ว่าจะเป็นคุณธรรมที่แฝงอยู่ การอุปมาอุปไมย และตัวละครหลัก ที่มีส่วนในการสร้างกรอบความคิด
- **การประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างสร้างสรรค์** กับนักกิจกรรมด้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) กว่า 20 คน จากองค์กรทั้งระดับชุมชน ระดับชาติและระดับนานาชาติ เราได้ร่วมกันหาหรือว่าเรื่องเล่าที่เป็นอันตรายเรื่องใดที่เราต้องการตอบโต้มากที่สุด องค์ประกอบทางภาษาเชิงบวกแบบใดที่มีศักยภาพสูงสุด และได้ทดลองสถานการณ์จำลองที่มีแรงกดดันสูงสองสถานการณ์ เพื่อฝึกฝนการปรับใช้องค์ประกอบเหล่านั้นในการสนับสนุนเรื่องเล่าเชิงบวกในบริบทของตนเอง ประเด็นสำคัญและแนวคิดจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเหล่านี้ได้กลายเป็นเรื่องเล่าเชิงบวกทั้งสี่เรื่องในคู่มือนี้

เรากำลังเผชิญหน้ากับอะไร? เรื่องเล่าที่มุ่งโจมตีสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR)

การวิจัยส่วนใหญ่ที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องเล่าด้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) และความสนใจส่วนใหญ่ของผู้เข้าร่วมที่เราสัมภาษณ์ล้วนมุ่งเน้นไปที่เรื่องเล่าที่เป็นอันตรายที่ใช้โจมตีสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) โครงการนี้ตั้งเป้าที่จะก้าวข้ามการวิเคราะห์แบบตอบโต้ และหันมาเน้นการใช้เรื่องเล่าเชิงบวกในเชิงรุกที่ขบวนการเคลื่อนไหวของพวกเราสามารถนำไปปฏิบัติได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อจะตอบโต้หรือป้องกันเรื่องเล่าที่เป็นอันตรายเหล่านั้น เราจำเป็นต้องวิเคราะห์องค์ประกอบทางภาษาของเรื่องเล่าที่เป็นอันตรายก่อน เพื่อให้แน่ใจว่าเรากำลังสร้างภูมิคุ้มกันให้กลุ่มเป้าหมายของเรา และไม่ได้ตอกย้ำเรื่องเล่าเหล่านั้นโดยไม่ตั้งใจ

เจ็ดองค์ประกอบของเรื่องเล่าต่อต้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ที่ถูกระบุว่าเป็นอันตรายมากที่สุด โดยมีองค์ประกอบทางภาษาที่เราจำเป็นต้องตอบโต้ คือ

'ขัดกับวัฒนธรรม/ศาสนาของเรา'

ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งกล่าวว่า "ปัญหาที่ยากมักกลับมาที่เรื่องศาสนา" แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าศาสนาจะเป็นเสาหินที่ยากจะเคลื่อน และบดขยี้ความเป็นไปได้ทั้งหมด ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์หลายคนชี้ให้เห็นว่า วาทกรรมทางศาสนามักเป็นเพียงข้ออ้างสำหรับข้อโต้แย้งอื่นๆ ("ศาสนาเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้คนสามารถพูดในสิ่งที่ปกปิดแล้วพวกเขาพูดไม่ได้") บางครั้ง 'การผิดศีลธรรม' และ 'บาป' ถูกใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการแสดงความขยะแยะและการกีดกันผู้อื่น ในขณะที่ 'การนอกรีต' หรือ 'การสูญเสียอัตลักษณ์อิสลาม/คริสต์เตียนของชาติ' เป็นคำที่ใช้แทนความตื่นตระหนกต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และ 'ครอบครัวคือพรจากสวรรค์' ก็เป็นการแต่งแต้มด้วยรสชาติทางศาสนาให้กับความกังวลทางโลกอื่นๆ ดังนั้น หากเราสามารถระบุเหตุผลหลักที่ซ่อนอยู่

ภายใต้ข้อโต้แย้งทางศาสนา จะเปิดโอกาสให้เราตอบโต้ความกลัวเหล่านั้นได้โดยไม่จำเป็นต้องเผชิญหน้ากับศาสนาโดยตรง

ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่ระบุว่าข้อโต้แย้งที่อ้างว่าสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) 'ขัดกับวัฒนธรรมของเรา' (ไม่ว่าจะกล่าวถึงศาสนาหรือไม่ก็ตาม) เป็นเรื่องเล่าอันตรายที่ควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก การโจมตีที่สร้างความเสียหายมากที่สุดมักมีข้อเท็จจริงเล็กน้อยซ่อนอยู่ ปัญหาที่ยากที่ผู้เข้าร่วมบางท่านรายงานคือ งานด้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) มักเกี่ยวข้องกับการพยายามเปลี่ยนแปลงบางแง่มุมของวัฒนธรรมดั้งเดิม ทำให้การตอบโต้ต้องเลือกระหว่างการปฏิเสธการโจมตี หรือการโต้แย้งว่าการเปลี่ยนแปลงอาจเป็นสิ่งที่ทำได้ในบางกรณี

'ปกป้องเด็ก'

"วาทกรรมที่ว่าสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์และเพศภาวะ (SRHR) โดยเฉพาะเพศวิถีศึกษาเป็นภัยคุกคามต่อเด็กนั้นปรากฏให้เห็นในหลายบริบท ไม่เพียงเป็นการต่อต้านอย่างชัดเจนต่อการสอนเนื้อหาที่ "ผิดศีลธรรม" แต่ที่พบบ่อยกว่าและสร้างความเสียหายมากกว่าคือการให้ข้อมูลที่บิดเบือนหรือการพุดเกินจริงเกี่ยวกับ "การสอนมากเกินไปในวัยที่ยังเด็กเกินไป" ดังนั้น หนึ่งในภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกของนักรณรงค์คือจะตอบโต้ด้วยการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือจะปรับกรอบการตอบโต้ใหม่ทั้งหมด

มีการใช้อุปมาอุปไมยเรื่อง 'ความบริสุทธิ์' vs 'การติดเชื้' กันอย่างแพร่หลาย ซึ่งเป็นเบาะแสว่าเรื่องเล่าโต้แย้งที่มีศักยภาพจำเป็นต้องนำกรอบความเข้าใจเชิงแนวคิดเกี่ยวกับวัยเด็กมาปรับใหม่ให้หลุดพ้นจากทวิลักษณ์หรือแนวคิดแบบสองขั้วตรงข้ามของวัยเด็ก ว่าเป็นสภาวะที่หยุดนิ่งและ 'บริสุทธิ์' ซึ่งสามารถถูก 'ทำให้ติดเชื้' ด้วยความรู้ได้

'ความเท่าเทียมไปไกลเกินไปแล้ว'

การโจมตีในประเด็นนี้มีหลากหลายรูปแบบ เช่น อ้างว่าสิทธิสตรีมีความก้าวหน้าไปโดยทำให้ผู้ชายเสียเปรียบ หรือ "การคุ้มครองที่มากเกินไปต่อคนกลุ่มน้อย (ที่มีความหลากหลายทางเพศ)" ได้สร้างความวุ่นวายให้สังคมของคนส่วนใหญ่ หรือกล่าวหาว่าแนวคิดสตรีนิยมก้าวไปไกลเกินกว่าที่ผู้หญิงส่วนใหญ่ต้องการ

ผู้เข้าร่วมรายงานว่า ส่วนหนึ่งของภัยคุกคามของเรื่องเล่านี้คือ มันเป็นข้อความที่ดึงดูดใจและแพร่ได้ง่ายในโลกออนไลน์ โดยเฉพาะในกลุ่มชายหนุ่ม โดยเรื่องราวเกี่ยวกับ "ผู้ชายที่ตกเป็นเหยื่อ" ก็แพร่หลายมากขึ้น เรื่องที่ถูกรายงานอย่างไม่หยุดนิ่งคือ ภาพจำที่ว่า "ผู้หญิงพูดไม่หยุด" ถูกพุดซ้ำไปซ้ำมาระหว่างในบ้านกับบทสนทนาบนโซเชียลมีเดียในระดับที่น่ารำคาญถึงขั้นที่ "สิ่งนั้นทำให้เราโกรธ และทำให้เรามีประสิทธิภาพในการโต้แย้งน้อยลง"

‘ปกป้องผู้หญิง’

กลยุทธ์ใหม่ที่พบในบางประเทศคือการกล่าวอ้างอย่างมีนัย แอบแฝงว่าการคัดค้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) เป็นการทำให้ปกป้องผู้หญิง (เช่น กรณีการทำแท้ง เพื่อเลือกเพศ หรือพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้หญิงเท่านั้น) หรือกลุ่ม คนชายขอบอื่นๆ ตัวอย่างเช่น ชุมชน “เพศที่สาม” Khwajasira ในปากีสถาน ที่กลุ่มต่อต้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) บางคนอ้างว่ากำลัง ‘ปกป้อง’ พวกเขาจากสิทธิ ของคนข้ามเพศที่ “นำเข้า” จากต่างประเทศ

‘ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กับ บิเจก นิยม’

ในขณะที่ข้อโต้แย้งจำนวนมากที่ต่อต้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศ และอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) มีน้ำเสียงของ ‘การต่อต้านความ ทันสมัย’ คำอธิบายที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับผลกระทบที่สร้างความเสียหายของสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) คือการโจมตีที่ว่า สิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ส่งเสริมบิเจกนิยมและสร้างความเสียหาย ให้ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชุมชน มุมมองนี้อาจ เห็นว่าการให้ความสำคัญกับสิทธิของคนกลุ่มน้อยเป็นสิ่งที่ เป็นอันตรายต่อ ‘ชุมชน’ (ได้แก่ คนส่วนใหญ่) หรือการที่สิทธิเหล่านี้ถูก ต่อต้านก็เท่ากับการต่อสู้เพื่อสิทธิเหล่านั้นเป็น ‘การกระทำที่สร้างความแตกแยก’

นักบรรณคดีรายงานว่า วิธีการสื่อสารของพันธมิตรไม่ได้ช่วยแก้ไข ความขัดแย้งสองขั้วนี้เลย การนำเสนอเรื่องสิทธิด้านสุขภาพทาง เพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ส่วนใหญ่อยู่ในกรอบของการเน้นความเป็นบิเจกบุคคล” โดยพูดถึง ‘พวกเขา’ (สิทธิส่วนบุคคลของผู้หญิงแต่ละคน) ซึ่งแตกต่างจากวิธีที่ฝ่ายตรงข้าม พูดถึง ‘พวกเรา’ (ชุมชน/สังคม/ครอบครัว) ที่กำลังถูกทำลายโดย บิเจกบุคคลที่เบียดเบียนเหล่านี้

‘แนวคิดนำเข้าจากต่างประเทศ’

เรื่องเล่าต่อต้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ที่ถูกใช้ทั่วโลก และพบในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกด้วยเช่นกัน คือการโจมตีว่าเพศสภาพ, แนวคิดสตรีนิยม, และ สิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) เป็นแนวคิดที่นำ เข้าจากต่างประเทศ บางครั้งเป็นการโจมตีโดยรวมต่อหลักการ ของสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) และ บางครั้งเป็นการกล่าวหาที่เฉพาะเจาะจงกับกลุ่มสนับสนุนสิทธิ ด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ซึ่งทำผ่านการจำกัดแหล่งทุนจากต่างประเทศขององค์กรภาคประชาสังคม ในประเทศ หรือการบันทึกการมีบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน ระหว่างประเทศ (“พวกเขาจัดทำหนังสือที่บันทึกว่าขบวนการ เคลื่อนไหวของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศเติบโตขึ้นใน ประเทศของเราได้อย่างไร โดยใช้เป้าไปที่บทบาทของชาวต่างชาติ เช่น สถานทูตเนเธอร์แลนด์”) ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนกล่าวว่าปัญหานี้ถูกซ้ำเติมจากการที่ภาคส่วนที่ทำงานด้านสิทธิด้านสุขภาพทาง เพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) มุ่งเน้นการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและ “แนวคิดสตรีนิยมตะวันตกผิวขาว”

‘การลดลงของจำนวนประชากร’

ข้อโต้แย้งนี้มีหลายแง่มุม ทั้งที่มาจากเหตุผลทางศาสนาและ วัฒนธรรม (การมีครอบครัวใหญ่เป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ) จาก สถานการณ์ส่วนตัว (ความมั่นคงทางเศรษฐกิจจากการมีลูกหลายคน) หรือจากเหตุผลทางประชากรในเชิงชาตินิยมหรือความเป็น พลเมือง (ชาติหรือแม่แต่กลุ่มคนในชาติจำเป็นต้องมีจำนวน ประชากรที่มากพอสำหรับอำนาจทางการเมืองและแรงงานอายุ น้อยสำหรับเศรษฐกิจ)

เรื่องเล่าเชิงบวก บทนำ

ด้านล่างนี้คือแนวทางของเรื่องเล่าเชิงบวกที่แตกต่างกัน พร้อมตัวอย่างข้อความสั้นๆ และคำแนะนำในการปรับใช้ ข้อความเหล่านี้ไม่ได้มีไว้เพื่อคัดลอก ตัดแปะ หรือแปลโดยตรง แต่เป็นชุดขององค์ประกอบหลักที่อิงจากการวิเคราะห์และแนวคิดของโครงการนี้ ซึ่งเราขอเชิญชวนให้คุณนำไปใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการปรับใช้และสร้างสรรค์ในแบบของคุณเอง

แนวทางเหล่านี้ได้รับการออกแบบมาอย่างเฉพาะเจาะจงเพื่อแสดงให้เห็นว่าการใช้แนวทางใดแนวทางหนึ่งจะปรากฏเป็นย่อหน้าสั้น ๆ อย่างไร ทั้งนี้ คุณอาจใช้องค์ประกอบบางส่วนจากแนวทางต่าง ๆ มารวมกันได้

คำแนะนำต่าง ๆ มีโครงสร้างที่คล้ายคลึงกันเพื่อให้ง่ายต่อการเปรียบเทียบและตัดสินใจว่าจะปรับใช้หรือไม่อย่างไร:

1. การเปิดเรื่อง (Opening framing): การเปิดเรื่องโดยเน้นแนวทางเรื่องเล่าหลักและพยายามเชื่อมโยงกับคุณค่าร่วม
2. การขยายความ (Secondary framing): ประโยคที่สองที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้นเพื่อทำให้ชัดเจนว่าเรากำลังพูดถึงอะไรกันแน่ สำหรับกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก เราจำเป็นต้องทำหน้าที่ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของพวกเขา เพื่อให้สอดคล้องกัน ตัวอย่างเหล่านี้จึงมุ่งเน้นไปที่การคุมกำเนิดและการยุติการตั้งครรภ์ สิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQI+) และเพศวิถีศึกษา อย่างไรก็ตาม นักรณรงค์และนักกิจกรรมสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) อาจต้องการเน้นเพียงหนึ่งหรือสองหัวข้อ หรือแม้แต่หัวข้ออื่นๆ เช่น ความรุนแรงทางเพศ เป็นต้น แต่ยังสามารถใช้แนวทางโดยรวมที่คล้ายคลึงกันได้
3. การปิดท้าย (Ending): เรื่องเล่าทั้งหมดจบลงด้วยข้อเรียกร้องที่ต้องมากกว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล แต่ต้องครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบด้วย ดังนั้น แนวทางเหล่านี้จึงมีความคล้ายคลึงกันในแต่ละต้น 'กฎหมาย นโยบาย และบริการ'

ข้อความเหล่านี้มีความยาวไม่เกิน 100 คำ เนื่องจากสิ่งสำคัญในการวางกรอบข้อความคือการให้ความสำคัญกับสิ่งที่พูด ลำดับการพูด และสิ่งที่ละเว้นไม่พูดถึง นอกจากนั้น ข้อความสั้นๆ ยังสามารถอยู่ในพื้นที่จำกัดของแพลตฟอร์มการสื่อสารต่าง ๆ และดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้ อย่างไรก็ตาม โครงสร้างนี้สามารถขยายให้ยาวขึ้นได้และเพิ่มมุมมองและรายละเอียดที่ลึกซึ้งขึ้นได้อีกด้วย

'ใครสักคนที่คุณรัก'

ผู้ให้สัมภาษณ์ตั้งข้อสังเกตว่า สิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) มักถูกนำเสนอโดยพันธมิตรผู้สนับสนุนในลักษณะที่เน้นปัจเจกบุคคลมากเกินไป ในทางตรงกันข้าม วาทกรรมที่สร้างผลเสียมักจะนำเสนอเรื่องสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ว่าเป็นภัยคุกคามต่อชุมชนและครอบครัว และที่เจาะจงไปกว่านั้นคือเป็นภัยคุกคามต่อ "ลูกสาวของคุณ, พี่สาวหรือน้องสาวของคุณ" ดังนั้น วิธีโต้กลับคือการเปลี่ยนกรอบเรื่องเล่าให้เชื่อมโยงกับความสัมพันธ์และความผูกพันกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อน และคนในชุมชน ให้เป็นข้อโต้แย้งที่สนับสนุนสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR)

มีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าแนวทางที่เน้นความสัมพันธ์ ประสบความสำเร็จในหลายบริบททั่วโลก จากคำพูดที่ว่า "ผู้หญิงที่คุณรักอาจต้องการคำว่า 'ใช่' จากคุณ" ในการลงประชามติ เรื่องการยุติการตั้งครรภ์ของไอร์แลนด์ ไปจนถึง "ทุกคนต่างรักใคร่บางคนที่เคยยุติการตั้งครรภ์" ในการเลือกตั้งของสหรัฐอเมริกาหลังจากที่คดี Roe v. Wade ถูกกลับคำตัดสิน และเรื่องราวที่เน้นย้ำถึงแม่ พี่สาว น้องสาว และลูกสาวในขบวนการเคลื่อนไหว Green Wave ทั้งในอาร์เจนตินาและประเทศอื่น ๆ ในละตินอเมริกา ดังที่ตัวอย่างด้านล่างแสดงให้เห็น แนวทางนี้เคยถูกทดลองใช้ในภูมิภาคนี้เช่นกัน แต่ก็ยังมีโอกาสอีกมากที่จะนำไปทดลองใช้ให้มากขึ้นได้

ผู้เข้าร่วมที่ทำงานด้านการสื่อสารเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสังคมระบุว่าแนวทางนี้ค่อนข้างมีประสิทธิภาพเมื่อใช้ในการสื่อสารแบบพูดคุยกันในกลุ่มชน

MY ABORTION LIFELINE

Real Narratives of Life-Saving Abortion Experiences across India

ทางรอดในการดูแลการยุติการตั้งครรภ์เพื่อแม่และผู้ปกครอง:

- การต่อสู้ของโมนารานีเพื่อสิทธิในการเลือก: เรื่องราวของคุณแม่ในชนบท
- ความฝันที่ไม่ถูกหยุดยั้ง: เรื่องราวของคุณแม่จากเมืองรันชี่ที่เลือกกำหนดชีวิตของตัวเองผ่านสิทธิในการยุติการตั้งครรภ์
- ความฝันและความหวังที่แบ่งปันกัน: เรื่องราวของนิร์มาลาที่ได้รับการสนับสนุนจากคู่วิตในการก้าวผ่านประสบการณ์การยุติการตั้งครรภ์

เรื่องเล่า จาก เพื่อร่วมรณรงค์ในวันยุติการตั้งครรภ์อย่างปลอดภัยสากล ปี 2024

ผู้เข้าร่วมที่ทำงานด้านการสื่อสารเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสังคมระบุว่าแนวทางนี้ค่อนข้างมีประสิทธิภาพเมื่อใช้ในการสื่อสารแบบพูดคุยกันในกลุ่มชน

บางส่วนเสนอแนะว่าแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนนี้อาจถูกนำเสนอในแง่ของ "สิทธิที่จะได้รับความรัก" ซึ่งเป็นสิ่งที่เข้าถึงคุณค่าสากลของมนุษย์ได้

ตัวอย่างข้อความและเคล็ดลับการนำไปปรับใช้

เราอยากเห็นพี่น้อง พ่อแม่ และลูกหลานของเราใช้ชีวิตอย่างปลอดภัย มีความสุข และมีอิสระ เราจะสนับสนุนพี่น้องที่อยากใช้ชีวิตคู่กับคนที่พวกเขารัก สนับสนุนแม่ที่ตัดสินใจว่าจะไม่ตั้งครรภ์อีก หรือสนับสนุนพี่น้อง/ลูกหลาน/พ่อแม่ที่ต้องการวิธีดูแลตัวเองให้ปลอดภัยในความสัมพันธ์ ดังนั้นเราจึงต้องการให้กฎหมาย นโยบาย และบริการสาธารณะของรัฐบาลดูแลคนที่เรารักเหมือนที่เรารัก

- **การเริ่มต้นเรื่อง**ด้วยการเน้นความสำคัญของสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ผ่านการใช้ความผูกพันส่วนตัวกับคนที่เรารักในครอบครัว แทนที่จะพูดถึงกลุ่มคนที่เป็นามธรรมที่ต้องการความคุ้มครองจากรัฐ
- **ลำดับที่สองเป็นการขยายความ** สามารถปรับตามบริบทที่แตกต่างกัน **ในบริบทที่หลากหลายทั่วโลก** นักรณรงค์และผู้สนับสนุนเรื่องสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ประสบความสำเร็จในการเน้นย้ำถึงเรื่อง 'ความปลอดภัย' 'ความสุข' 'เสรีภาพ' หรือการให้ความหมายกับคำว่า "ชีวิต" ใหม่
- **'พี่น้อง' หรือ 'พี่สาว/น้องสาว'?** ในข้อความหลัก เราอาจเลือกใช้คำที่เป็นกลางทางเพศ (gender-neutral) แต่การระบุความสัมพันธ์ที่เฉพาะเจาะจงจะส่งผลทางอารมณ์ที่ลึกซึ้งและกินใจกว่าเสมอ ดังนั้น ในกรณีที่เหมาะสม เราแนะนำให้ระบุความสัมพันธ์ที่ชัดเจนพร้อมรายละเอียดที่มากขึ้น เพื่อให้เรื่องราวของคนๆ นั้น ความสัมพันธ์ และทางเลือกของพวกเขาเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น
- **ทำไมถึงเป็นการตั้งครร์ 'อีกครั้ง' ?** เพื่อช่วยให้ผู้ใช้เรื่องเล่าเหล่านี้ในบริบทที่ค่อนข้างจำกัด ตัวอย่างการยุติการตั้งครร์ที่ใช้ในที่นี้จึงเป็นเรื่องราวของคนที่เป็นพ่อแม่แล้ว เพราะมักจะเป็นกรณีที่ผู้คนเห็นใจและเปิดใจรับฟังได้มากที่สุด ซึ่งสามารถทำทนายวิธีคิดของกลุ่มคนที่ยังมีความคลงแคลงใจได้โดยไม่ทำให้เกิดการต่อต้านในทันที ในบริบทที่แตกต่างกันและในการรณรงค์ระยะยาว เน้นอนว่าตัวอย่างนี้สามารถใช้สลับกับตัวอย่างอื่นๆ ได้ โดยหัวใจสำคัญของเรื่องเล่าเชิงบวกนี้ คือการเน้นย้ำถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเป้าหมายกับบุคคลที่เป็นตัวอย่งนั้น ๆ

'คุณค่าสากล' (Universal values)

หนึ่งในแนวคิดที่ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอเพื่อตอบโต้ 'วาทกรรมที่ว่าเป็นการนำเข้าจากต่างประเทศ' คือการเน้นย้ำถึงความเป็นสากลของปัญหาต่าง ๆ ("นี่ไม่ใช่ประเด็นของตะวันตก แต่เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก เช่น การตั้งครร์ในวัยรุ่น เป็นต้น") ด้วยหลักฐานที่เพิ่มขึ้นว่าการใช้แนวทางของเรื่องเล่าที่คล้ายคลึงกันนี้ได้ผลในหลายภูมิภาค (ทั้งในด้านที่สนับสนุนและต่อต้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR)) จึงมีเหตุผลบางอย่างที่จะทำให้ข้อโต้แย้งนี้ชัดเจนในประเด็นสื่อสารหลักของเรา อย่างไรก็ตาม เราต้องระมัดระวังในการใช้ เนื่องจากแนวคิดเรื่อง 'ความเป็นสากล' ในอดีตถูกใช้เพื่อส่งเสริมมาตรฐานความเป็นมนุษย์ที่ยึดเอาแนวคิดตะวันตกเป็นศูนย์กลาง หากเลือกนำมาใช้อย่างระมัดระวังและคำนึงถึงประวัติศาสตร์ ประโยชน์ของแนวทางนี้ คือการฟื้นฟูและเผยแพร่แนวทางที่เปิดกว้างและยอมรับความหลากหลายของสังคมเอเชียหลายแห่งที่เคยมีต่อเรื่องเพศวิถีและเพศสภาพก่อนที่ลัทธิอาณานิคมจะนำเอาระบบที่เข้มงวดกว่ามาใช้ เรื่องนี้จึงไม่ใช่การเลียนแบบตะวันตก แต่เป็นการทวนรำลึกถึงรากเหง้าของเราก่อนยุคอาณานิคม (ดู: "ส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของเรา" ด้านล่างสำหรับทางเลือกในการเน้นย้ำประเด็นนี้)

PACIFIC BEAT →

Vanuatu's rainbow community endures further marginalization in the face of Government anti-gay stance

Tue 17 Sep 2024 at 10:00pm

"ดังนั้น เราอยากจะทำร่วมการสนทนาทางวัฒนธรรมที่ให้ความเคารพต่อประเพณีคริสเตียนและเมลานีเซียนของเรา ขณะเดียวกันก็ยังคงสนับสนุนเรื่องสิทธิ และนี้อาจเป็นยุทธศาสตร์ที่ทรงพลัง โดยการเน้นย้ำถึงคุณค่าสากลของความรัก การยอมรับ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่อาจส่งเสริมให้ชุมชนยอมรับและมีส่วนร่วม"

Isikeli Vulavou ซีอีโอเครือข่ายความหลากหลายทางเพศและเพศสภาพแห่งแปซิฟิก (Pacific Sexual and Gender Diversity Network) ให้สัมภาษณ์กับรายการพอดแคสต์ Pacific Beat ของ ABC

'ครอบครัวที่หลากหลายของเรา'

การทางคืน 'คุณค่าของครอบครัว' จากวาทกรรมที่ต่อต้านสิทธิต่างๆ ถูกระบุว่า เป็นเป้าหมายที่คุ้มค่า แต่ในทางปฏิบัติแล้วกลับมีความหลากหลายอย่างมากของวิธีการนำไปใช้ (และมีความเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับประสิทธิภาพของแต่ละวิธี):

- **เน้นย้ำความหลากหลายของครอบครัว** บางครั้งการใช้วิธีนำเสนอภาพความหลากหลายนี้เป็นการโต้ตอบทางอ้อม ("เราไม่ได้ตอบโต้การโจมตีโดยตรง แต่เราโพสต์บนโซเชียลมีเดียที่แสดงให้เห็นครอบครัว LGBTQI, ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ฯลฯ")
- **ความสุขของครอบครัว:** ในการรณรงค์เพื่อร่างกฎหมายความเท่าเทียมทางเพศ (SOGIE) ของฟิลิปปินส์ มีข้อมูลเชิงลึกจากการจัดกลุ่มสนทนาที่พบว่า 'ความหวังและความกลัว' อันดับต้นๆ ของชาวฟิลิปปินส์เป็นเรื่องครอบครัว ดังนั้น กรอบ 'ความสุข' ในเรื่องเล่าที่ใช้ในการรณรงค์จึงถูกปรับให้เป็น "ครอบครัวจะมีความสุขมากขึ้นเมื่อมีความเท่าเทียม"
- การใช้อุปมาอุปไมยว่า **สังคมเปรียบเสมือนครอบครัวขนาดใหญ่:** ตัวอย่างที่น่าสนใจมาจากมุมมองทางศาสนา แต่สามารถนำไปใช้ในวงกว้างได้คือ "เราสามารถมีความเห็นต่างกันได้ [ระหว่างกลุ่มก้าวหน้าและกลุ่มอนุรักษนิยมในโบสถ์] เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นในครอบครัว แต่เราจะไม่ตัดขาดกับสมาชิกในครอบครัวของเรา"
- มีการอภิปรายที่เกี่ยวกับหลักไวยากรณ์ว่า กลุ่มต่อต้านสิทธิมักใช้คำว่า '**ครอบครัว**' (**เอกพจน์**) ในขณะที่เราควรใช้คำว่า '**ครอบครัว**' เป็นพหูพจน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า โดยมีนัยว่าเป็นครอบครัวหลากหลายรูปแบบ (เรื่องนี้อาจดูเหมือนเรื่องเล็กๆ แต่มีความสำคัญอย่างยิ่ง - ดูนงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้คำว่า 'เพศสภาพ - Gender(s)' ที่เป็นเอกพจน์และพหูพจน์)

ตัวอย่างข้อความและเคล็ดลับการนำไปปรับใช้

ไม่ว่าเราจะเติบโตมากับพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว กับปู่ย่าตายาย กับครอบครัวขยาย หรือกับครอบครัวที่เราเลือกเอง ครอบครัวใน [ประเทศของเรา] มีหลายรูปแบบ และเราทุกคนสมควรได้รับความเคารพ เราควรเคารพทางเลือกของผู้หญิงที่จะมีครอบครัวในแบบที่เหมาะสมกับเธอ จะมีลูกหรือไม่ก็ได้ เคารพผู้คนที่อยากสร้างครอบครัวกับคนที่พวกเขารัก และสอนลูกหลานให้เคารพครอบครัวทุกรูปแบบ

เราทุกคนเข้าใจดีว่าไม่มีครอบครัวไหนเหมือนกัน ดังนั้น กฎหมาย บริการสาธารณะ และนโยบายของเราควรเคารพทุกครอบครัวที่แตกต่างกันที่เรามีอยู่ใน [ประเทศของเรา]

- ในการนำไปใช้จริง คุณอาจไม่จำเป็นต้องใช้คำว่า 'ครอบครัว' ซ้ำกันมากเท่ากับในข้อความหลักนี้ อย่างไรก็ตาม มีประโยชน์กว่าหากตั้งใจเลือกใช้คำว่า 'ครอบครัวหลากหลายรูปแบบ' (families) แทนคำว่า 'ครอบครัว' (family) และใช้อย่างสม่ำเสมอ
- '**ความหลากหลาย**' และ '**ความเท่าเทียม**' แม้ว่า '**ความหลากหลาย**' จะเป็นสิ่งที่เราต้องการสื่อสารผ่านข้อความนี้ แต่คำนี้เองกลับมีความหมายเชิงลบในหลายบริบท เราจึงแนะนำให้ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่ออธิบายความหมายและลักษณะของความหลากหลาย แทนการพยายามเน้นนำผู้คนด้วยคำคำนี้เพียงอย่างเดียว
- การเลือกพูดถึงครอบครัวที่หลากหลายให้ชัดเจน เช่น ครอบครัวที่มีพ่อแม่เพศเดียวกัน ขึ้นกับบริบทว่าสามารถทำได้มากน้อยแค่ไหน หัวใจสำคัญคือการไม่แยกพวกเขาเป็น 'กลุ่มคนชายขอบที่ต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ' แต่ควรนำเสนอในประโยคที่แสดงให้เห็นว่าพวกเขาเป็นรูปแบบหนึ่งของครอบครัวที่หลากหลายที่เราทุกคนต่างก็เป็นส่วนหนึ่ง
- '**ความเคารพ**' หรือ '**ความรัก**': กรอบความคิดรองที่เราเลือกใช้ที่นี่คือ 'ความเคารพ' ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางโดยรวมที่เน้นการยอมรับความแตกต่าง แต่ในบางบริบทและในการรณรงค์บางครั้ง อาจมีโอกาสนำไปใช้ร่วมกับแนวทาง 'ใครสักคนที่คุณรัก' และใช้ประโยค "เราทุกคนสมควรได้รับความรัก" แทน

PANTAY

29 August 2024 · 🌐

Mas happy ang pamilyang Pilipino 'pag may equality. #HappyEquality 🏳️‍🌈

"ครอบครัวชาวฟิลิปปินส์มีความสุขมากขึ้นเมื่อมีความเท่า"

โพสต์ข้อความบน Facebook ของ ANTAY
(Philippine Anti-Discrimination Alliance of Youth Leaders)

‘ความปลอดภัย’

แนวคิดหนึ่งที่ถูกหยิบยกขึ้นมาระหว่างการสัมภาษณ์คือ การปรับกรอบแนวคิดเรื่องเพศวิถีศึกษา (Comprehensive Sexuality Education - CSE) และสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ให้เป็นเรื่องของ “พ่อแม่ที่ต่อสู้เพื่อสิทธิของลูก” แนวคิดนี้สามารถนำไปใช้ร่วมกับการรณรงค์ (ดูตัวอย่างด้านล่าง) ที่เน้นย้ำถึงความเป็นจริงในชีวิตวัยรุ่น (เช่น “พวกเขามีเพศสัมพันธ์ และจะยังคงมีต่อไป ดังนั้นเราจึงควรปกป้องพวกเขา”)

แม้ว่าเราจะยังไม่พบการทดสอบเชิงปริมาณเกี่ยวกับการสื่อสารในประเด็นนี้ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก แต่การทดสอบเปรียบเทียบในภูมิภาคอื่นชี้ให้เห็นว่าในประเทศที่เพศวิถีศึกษาถูกโจมตี การสื่อสารที่เน้น “พ่อแม่ที่ต้องการความปลอดภัยให้กับลูก” เป็นหนึ่งในวิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการปกป้องเพศวิถีศึกษา นั่นคือเหตุผลที่เราเสนอเรื่องเล่าเชิงบวกที่ใช้สัญญาณความน่าเชื่อถือของพ่อแม่ที่ต้องการปกป้องลูก แต่เน้นกรอบของ ‘ความปลอดภัย’ มากกว่าคำว่า ‘การปกป้อง’ ซึ่งอาจทำให้รู้สึกไร้อำนาจ

Sample narrative from our communities

“เช่นเดียวกับอีกหลายคน ช่องทางการเรียนรู้เรื่องเพศของเรามาจากการดูหนังไปและจากการบอกเล่าปากต่อปากจากเพื่อนๆ เท่านั้น”

วิดีโอแคมเปญ ‘Gender reversal’ ของ Reproductive Rights Advocacy Alliance Malaysia เล่าเรื่องผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่รู้ความรู้อันเนื่องมาจากการยุติการตั้งครรภ์ที่มีกลสร้างตราบาปในสังคม โดยเล่าผ่านมุมมองของผู้ชาย

ผู้เข้าร่วมที่ทำงานด้านเพศวิถีศึกษา (CSE) เห็นพ้องต้องกันว่าแนวทางนี้สอดคล้องกับเนื้อหาการสอนเป็นอย่างดี เพราะ “เวลาพูดคุยกับเด็กๆ เราจะสอนเรื่อง ‘สัมผัสที่ดี/สัมผัสที่ไม่ดี’ และช่วยปกป้องพวกเขาจากการถูกล่วงละเมิด”

ผู้เข้าร่วมบางส่วนรายงานว่าพวกเขาพบว่ามุมมองนี้มีประสิทธิภาพเมื่อพูดคุยกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สนใจ แต่เมื่อพูดคุยกับชุมชน การเน้นย้ำเรื่องครอบครัวจะมีประสิทธิภาพมากกว่า

ตัวอย่างข้อความและเคล็ดลับการนำไปปรับใช้

ในฐานะพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือนักการศึกษา เราเข้าใจดีว่าการทำให้เด็กปลอดภัยหมายถึงการช่วยให้พวกเขาได้เรียนรู้และมอบเครื่องมือในการใช้ชีวิตในโลกกว้าง เราไม่สามารถแสร้งทำเป็นว่าวัยรุ่นไม่สนใจเรื่องเพศ ความรัก ความสัมพันธ์ ร่างกาย และอัตลักษณ์ของตนเองได้ กฎหมาย ระบบการศึกษา และชุมชนของเราจำเป็นต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้เด็กทุกคนของเราเติบโตอย่างปลอดภัยในโลกยุคใหม่นี้

- วาทกรรมโต้แย้งนี้เหมาะกับเรื่องเพศวิถีศึกษาอย่างชัดเจน แต่ยังสามารถใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการอธิบายมิติอื่นๆ ของสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ด้วย เพื่อตอบโต้การที่เพศวิถีศึกษามักถูกโจมตีในแนวที่มุ่งทำให้ประเด็นเรื่องสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) หลายนางมุมเลื่อมเสียไปด้วย ข้อความในรูปแบบที่กว้างขึ้นซึ่งได้รับการทดสอบในภูมิภาคอื่น กล่าวว่า: “...เราทุกคนต้องการความปลอดภัยในการเดินทางบนถนนกับคู่รักของเรา การเข้าถึงการคุมกำเนิดและการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย และต้องการให้ลูกหลานของเราได้เรียนรู้เรื่องความปลอดภัยในความสัมพันธ์”
- ‘ในฐานะพ่อแม่?’ เราไม่ควรปล่อยให้ผู้ที่ผลักดันวาทกรรมที่เป็นอันตรายผูกขาดการอ้างตนว่าเป็น ‘พ่อแม่ที่ห่วงกังวล’ เราควรหันมาพูดในฐานะคนธรรมดาที่มีครอบครัวเป็นของตนเอง หากไม่สามารถที่จะอ้างเป็น ‘พ่อแม่’ ได้ เราสามารถปรับเปลี่ยนให้เป็นการพูดถึง ‘ลูกหลานของเรา’ ในฐานะส่วนหนึ่งของชุมชน
- ใช้ ‘การเรียนรู้’ (learning) แทน ‘การศึกษา’ (education)? คำว่าการศึกษา สื่อถึงความสัมพันธ์แบบตั้งรับที่มี ‘ผู้ให้การศึกษา’ จากภายนอก ซึ่งบางครั้งอาจไปตอกย้ำข้อกล่าวหาของฝ่ายต่อต้านสิทธิที่ว่าพวกเขาเป็น ‘ผู้เผยแพร่โฆษณาชวนเชื่อที่หลอกลวง’ ในทางกลับกัน คำว่า ‘การเรียนรู้’ มีนัยยะเชิงรุกมากกว่า โดยให้ความสำคัญกับตัวเยาวชน และสื่อถึงการสำรวจและการเรียนรู้จากความผิดพลาดด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

ชุมชนของเรา

'เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของเรา'

กลยุทธ์หนึ่งที่มีการถกเถียงกันอย่างมากคือการแสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) นั้น แท้จริงแล้วเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการใช้เพื่อตอบโต้กับคำกล่าวอ้างของฝ่ายต่อต้านสิทธิที่ว่า 'ขัดกับวัฒนธรรมของเรา' หรือใช้เพื่อยืนยันในการสื่อสารเชิงรุกของเราเอง

ผู้เข้าร่วมหลายคนพูดถึงแนวทางนี้ แต่ยังไม่มั่นใจว่าจะมีการนำไปใช้ในการสื่อสารแล้วหรือไม่ แต่มีผู้เข้าร่วมคนหนึ่งรายงานว่าแนวทางนี้ทรงพลังมากในการทำงานขับเคลื่อนรณรงค์ของเขา โครงการนี้จึงได้รวบรวมตัวอย่างบางส่วนที่มีอยู่แล้วในพื้นที่สาธารณะ เพื่อสำรวจภาษาและขนบธรรมเนียมดั้งเดิมที่พิสูจน์ให้เห็นว่าในหลายพื้นที่ทั่วภูมิภาคนี้มีมรดกทางวัฒนธรรมที่สนับสนุนสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและการเจริญพันธุ์ (SRHR) มาตั้งแต่ก่อนยุคอาณานิคมแล้ว

“สำหรับพวกเราที่นี่ในแปซิฟิก MVPFAFF+ คือคำที่เรากำลังทางคืน MVPFAFF+ ย่อมาจาก Mahu, Vakasalewa, Palopa, Fa’afafine, Akava’ine, Fakaleiti (Leiti), Fakafifine, ... [งาน Pride] เป็นการเฉลิมฉลองของเราตลอดทั้งปี การเฉลิมฉลองว่าตัวตนของเราคือใคร เราเคยเป็นใครมาตลอด และเราจะ เป็นใครต่อไป ดังนั้น จึงใช้ชีวิตในแบบที่คุณเป็น ใช้ชีวิตด้วยความภาคภูมิใจ และรักกลุ่ม

[Instagram video](#) จาก Youth Oceans.

“แนวคิดที่ว่านักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้ง แม้กระทั่งในระดับท้องถิ่น สามารถเซ็นเซอร์หนังสือเกี่ยวกับครอบครัวของคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (queer families) ได้ภายใต้ข้ออ้างทางศาสนานั้นเป็นเรื่องที่น่าตกใจมาก ครอบครัวของคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (Queer families) มีอยู่ทุกที่ และบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBT) ก็อยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมของเราตลอดมา”

Patricia Karvelas (พิธีกรรายการโทรทัศน์) จากบทความความคิดเห็นใน ABC News

ตัวอย่างข้อความและเคล็ดลับการนำไปปรับใช้

ใน [ประเทศของเรา] ชุมชนต้องมาก่อน และนั่นหมายถึงการดูแลทุกคนในชุมชนของเรา เราจะไม่ยอมให้ใครมาแบ่งแยกเรา ไม่ว่าจะเพราะเราเป็นใครและเรารักใคร เราจะตัดสินใจมีลูกหรือไม่และเมื่อไร หรือเราอยากปกป้องตัวเองและครอบครัวอย่างไร เราไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลังในชุมชนของเรา ดังนั้น กฎหมายและนโยบายของรัฐบาลก็ต้อง

- แนวทางนี้จำเป็นต้องมีการปรับแต่งให้เข้ากับบริบทมากที่สุด ในบรรดาสี่แนวทาง เนื่องจากต้องอาศัยการค้นหาคำทางวัฒนธรรมที่เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเป้าหมาย สำหรับข้อความหลักนี้ เราเลือกใช้แนวคิดเรื่องการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพราะหลายประเทศในภูมิภาคนี้ต่างก็ภาคภูมิใจในธรรมเนียมดังกล่าว เช่น ในฟิลิปปินส์ นักกิจกรรมอาจอ้างถึง 'จิตวิญญาณแห่งบาญานีฮัน (Bayanihan spirit) ของเรา' หรือในประเทศไทยอาจใช้เรื่อง 'น้ำใจ'
- ในข้อความหลักนี้มีการยกตัวอย่างสมาชิกกลุ่มต่างๆ ในชุมชน โดยมีการกล่าวถึงกลุ่มความหลากหลายทางเพศ (LGBTQI), การวางแผนครอบครัวของผู้หญิง และเพศวิถีศึกษาอย่างคลุมเครือ แต่พลังของแนวทางนี้คือการอ้างอิงถึงกลุ่มคนเฉพาะเจาะจงที่คนในวัฒนธรรมนั้นๆ รู้จักดี เช่น การใช้คำเรียกผู้สูงอายุที่เป็นที่รัก (ซึ่งมีอยู่ในแทบทุกวัฒนธรรมในภูมิภาค) หรือชุมชน Khwajasira ในปากีสถาน
- สิ่งสำคัญคือต้องไม่ลดทอนน้ำหนักของประโยคที่สองที่เน้นย้ำแนวทางการ **'ต่อต้านการแบ่งแยก'** มากจนเกินไป มิเช่นนั้น เรื่องเล่านี้อาจมีความเสี่ยงที่จะพุดถึงการรวมตัวกันของชุมชนโดยไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่าภัยคุกคามที่เราควรจะรวมพลังกันในฐานะชุมชนเพื่อต่อต้านนั้นคืออะไร

'ต่อต้านการแบ่งแยก'

อีกแนวทางหนึ่งเพื่อตอบโต้ว่าทฤษฎีที่ว่า 'ความเป็นปัจเจกบุคคล vs. การอยู่ร่วมกันของชุมชน' คือการชี้ให้เห็นอย่างหนักแน่นว่า แท้จริงแล้วฝ่ายที่ต่อต้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) ต่างหากที่เป็นผู้พยายามแบ่งแยกสังคมและการกระทำนี้ยิ่งไปไกลกว่าเรื่องเพศสภาพ ความหลากหลายทางเพศ หรืออัตลักษณ์อื่น ๆ ในการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ระดับโลกของกลุ่มหัวก้าวหน้า 'เรื่องเล่าที่เชื่อมโยงเรื่องเชื้อชาติ-ชนชั้น-เพศสภาพ' ได้รับการยอมรับมากขึ้นเพื่อใช้รับมือกับการแบ่งขั้วสร้างความแตกแยกและการบิดเบือนข้อมูล: โดยเราจำเป็นต้องชี้ให้เห็นว่าใครเป็นผู้ขับเคลื่อนการแบ่งขั้วสร้างความแตกแยกกัน และมีความจงใจอะไร เพื่อที่จะสามารถ "สร้างภูมิคุ้มกัน" ให้กับกลุ่มเป้าหมายจากการโจมตีและการบิดเบือนข้อมูลเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Sample narrative from our communities

"การปลดปล่อยสตรีไม่อาจแยกออกจากการปลดปล่อยทางการเมืองและเศรษฐกิจของประชาชนทั้งหมดได้ การต่อสู้ของเราคือการต่อสู้ร่วมกัน และเสรีภาพของเราคือเสรีภาพร่วมกัน"

การแถลงข่าวของกลุ่ม "Narir Dake Maitree Yatra" (การเดินทางเรียกร้องความเป็นหนึ่งเดียวของผู้หญิง) อ้างอิงจากหนังสือพิมพ์ The Business Standard ของบังกลาเทศ

บทสรุป

ข้อเสนอแนะที่สำคัญที่สุดของชุดเครื่องมือนี้คือ อย่าใช้เวลามากเกินไปกับการตามหาเรื่องเล่าโต้แย้งที่สมบูรณ์แบบเพียงหนึ่งเดียว สิ่งสำคัญคือการลองปรับใช้เรื่องเล่าเหล่านี้กับงานของคุณและทดสอบดูว่าได้ผลอย่างไร

นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดอื่นๆ จากการสัมภาษณ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเหมาะกับการนำไปปรับใช้:

- **ความยุติธรรมทางภาษา:** แม้ว่าโครงการนี้จะเริ่มต้นจากการทำงานร่วมกันในระดับภูมิภาคและใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสนทนาและจัดทำคู่มือ แต่เราหวังว่าแนวทางการวิเคราะห์ภาษาท้องถิ่นจะสามารถนำไปปรับใช้ในภาษาของคุณเองได้ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้คุณสร้าง ‘ส่วนประกอบของข้อความ’ ในฉบับภาษาของคุณเอง แทนที่จะแค่แปลจากข้อความภาษาอังกฤษเหล่านี้ ดังที่ได้ระบุไว้ก่อนหน้านี้ โครงการนี้เป็นหนึ่งในหลายโครงการที่กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งตระหนักถึงมรดกอาณานิคมในประเทศส่วนใหญ่ของเอเชียแปซิฟิก ที่เป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์ของเราและเป็นสาเหตุที่ทำให้อัตลักษณ์บางส่วนสูญหายไป มรดกเหล่านี้คือส่วนหนึ่งของการต่อสู้ของเราเพื่อทวงคืนอัตลักษณ์และภาษาของเราผ่านการทำงานนี้
- เรื่องเล่าเหล่านี้จะทรงพลังมากขึ้นเมื่อถูกนำไปใช้ร่วมกันในเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ เช่น การเคลื่อนไหวข้ามประเด็นพันธมิตร เครือข่าย และการระดมพลในชุมชน
- ชุดเครื่องมือนี้ควรถูกนำไปใช้ควบคู่กับแนวทางการทำงานเรื่องความยุติธรรมทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์

ภาคผนวก: แหล่งข้อมูลสำหรับการปรับใช้ชุด เครื่องมือนี้ให้เหมาะกับคุณ

- **ร่างแบบตารางโค้ดข้อมูลภาษา (language data coding sheet)** ที่ใช้ในการวิเคราะห์ภาษาพร้อมตัวอย่างและคำแนะนำ สามารถทำสำเนา ร่างแบบ language data coding sheet - Asia-Pacific Narratives Project
- เอกสารนี้คือแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับ **“วิธีการทดสอบข้อความด้วยการใช้งบประมาณหรือไม่ใช้งบเลย”** ซึ่งจัดทำขึ้นโดยเฉพาะสำหรับนักบรรณารักษ์ด้านสิทธิสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ (SRHR) สำเนาไม่ระบุชื่อของการทดสอบข้อความด้วยงบประมาณต่ำ/ไม่ใช้งบประมาณเลย

ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมทุกท่านที่ยินยอมให้สัมภาษณ์ มอบข้อมูล
สำหรับการวิเคราะห์ภาษา หรือเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเชิง
สร้างสรรค์ และได้ใช้เวลา ความกระตือรือร้น และความเชี่ยวชาญ
ให้กับโครงการนี้ ขอขอบคุณเป็นพิเศษต่อสมาคมวางแผน
ครอบครัวแห่งประเทศไทย (PPAT - Planned Parenthood
Association of Thailand) สำหรับการสนับสนุนโครงการนี้

จัดพิมพ์โดย: Asia Pacific Alliance for Sexual and
Reproductive Health and Rights (APA), International
Planned Parenthood Federation East & South East Asia
and Oceania Region (IPPF ESEAOR), and FP2030 Asia -
Pacific Hub

เนื้อหาในเอกสารนี้สามารถนำไปผลิตซ้ำหรือแปลได้เพื่อการไม่
แสวงหากำไร โดยต้องแจ้งและให้เครดิตกับ APA, IPPF ESEAOR
หรือ FP2030 Asia-Pacific อย่างถูกต้องเหมาะสม

ผู้เขียน: Sho Walker-Konno
ผู้ออกแบบกราฟิก: Amiel Louise Rivera
ผู้แปล: วรานุช ชินวรโสภาค

สิงหาคม 2568

FIND US ON THE WEB

Asia Pacific Alliance for Sexual and Reproductive Health and Rights (APA)

www.asiapacificalliance.org

International Planned Parenthood Federation East and Southeast Asia and Oceania

eseaor.ippf.org

FP2030 Asia - Pacific Hub

www.fp2030.org/regional-hubs/asia-and-pacific/

Follow us on Facebook, X, Instagram and LinkedIn

@AsiaPacAlliance

@ippfeseaor

@FP2030AP